

Fylkesmannen i Oppland

MØTEREFERAT		Dato: 31. desember 2018	
Rovviltnemnda i region 3/Oppland			
Møtet innkalt av	Sekretariatet v/Fylkesmannen	Referent	Sidsel Røhnebæk
Møtedato	19. desember 2018	Møtetid	Kl. 12.30 - 14.50
Møtested	Statens hus, Lillehammer	Møteleder	Aud Hove
Deltakere	Medlemmer i rovviltnemnda: Aud Hove, Kari-Anne Jønnes, Mariann Isumhaugen og Trygve Brandrud Jytte Sonne møtte for Ivar Vistekleiven som hadde meldt avbud Fylkesmannen: Harald Klæbo, Benedicte Broderstad, Vebjørn Knarrum og Sidsel Røhnebæk.		
Tilhørere	Kristina Hegge (OB), Astrid Olstad og Bjørn Rustadstuen(OBS), Arnfinn Beito (OSG), Else Hasvold(Mattilsynet), Ole Knut Steinseth (SNO), Tore Grønmo og Odd Steinar Granlien (NJFF-Oppland), Nils Steinvik (Norske kadaverhunder)		

Åpen post 12.30 – 12.45

Innlegg ved Arnfinn Beito (OSG), Astrid Olstad (Oppland Bonde- og småbrukarlag) og Kristina Hegge(Oppland Bondelag).

Saksliste:

50/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste godkjent

51/18 Godkjenning av referat fra møte 26. oktober 2018

Referatet godkjent

52/18 Orienteringer

Harald Klæbo orienterte om rovvilterstatning 2018.

Tapsreduksjonen er sammenfallende med den markerte nedgangen i meldte og påviste skader av fredet rovvilt i løpet av beitesesongen, og vi må tilbake til første halvdel av 1990-tallet for å finne lavere tap enn i 2018. Det er behandlet 236 søknader (255 søknader i 2017) om rovvilterstatning i 2018 og det er utbetalt kr. 6,2 millioner som erstatning for tap av 2 567 sau/lam (kr. 8,1 million/3 209 sau i 2017). Det er omlegd 20 % av småfebrukere i Oppland som i år søkte om rovvilterstatning.

Det meste av nedgangen skyldes reduserte krav og erstatninger til ulv. Det er også en nedgang i omsøkte/erstattede gaupeskader fra 2017 til 2018. Det er en svak oppgang på det som er erstattet som tap til jerv. Det er mindre endringer på de øvrige artene. Det er særlig Lesja og Øyer som har markert økning i erstattet tap til fredet rovvilt i 2018. De øvrige kommuner har mindre endringer eller en markert nedgang. Største skadegjører i Oppland er fortsatt jerv.

Av de erstatta dyrene var ca 6 % påvist tatt av rovvilt (14 % i 2017), mens de resterende er sannsynliggjort som tatt av rovvilt med bakgrunn i kriterier som er gitt i egen forskrift om erstatning for rovviltsskader. Ved sannsynlig-gjøring av tap til rovvilt skal det først gjøres fradrag for normaltap. De

samlede erstatningene utgjorde 73 % av tapet over normaltapp i 2018 (79 % i 2017). Det er i år 17 dyr erstattet per påviste rovviltskade (7 i 2017 – 11 hvis vi tar ut den spesielle skadesituasjonen med ulv på Hadeland i 2017).

Det viktigste kriteriet for å få sannsynliggjort tap som tap til fredet rovvilt er dokumenterte skader på rovviltskade i besetning/beiteområde, med vekt på 2018. Også historisk dokumentasjon tillegges vekt. Dokumentasjon av skader blir også sett i sammenheng med andre kjente tapsårsaker. Kjennskap til rovviltforekomst er også en vesentlig faktor.

Noen søkere har fått avkortet erstatningen fordi de ikke har oppfylt bestemte vilkår. Bl.a. har flere levert mangelfulle besetningslister, eller ikke levert besetningslister i det hele tatt (57 søkere måtte purres mht. besetningsliste). Etter erstatningsforskriften skal dyreeier levere besetningsdata på individnivå. Dette innebærer ID-merker, relasjon mellom søye og lam, oversikt over savnede/tapte dyr, samt oversikt over skade-/dødsårsak, herunder sykdomstilfeller. Dette må leveres som vedlegg til søknaden hvert år. Andre årsaker til avkortning er manglende varsling om skade på sau av fredet rovvilt, manglende varsling om hjemkomne dyr og svært sein sankning.

Oppsummering erstatningsoppgjøret 2018

Erstattet tap															Tap over normaltapp			Sum erstatning	Kommune	Ant påviste skader av fredet rovvilt	Antall erstattede dyr 2018 (lam+sau)	Antall dyr erstattet pr. påviste skade	Erst tap i % av tap utover normaltapp	Erst 2017 ant dyr	Diff 2018-17
Gaupe		Jerv		Bjørn		Ulv		Kongeørn		Fredet rovvilt		Totalt erstattet		Sum											
sau	Lam	sau	lam	sau	lam	sau	lam	Sau	Lam	Sau	Lam	sau	lam	sau	Lam	sum									
1	15	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	2	20	6	37	43	kr 46 331	Lillehammer	0	22	== 100	51	2	20	
0	1	8	58	0	0	0	0	0	17	1	3	9	79	26	115	141	214375	Dovre	2	88	44	62	104	-16	
0	3	46	565	0	0	0	0	0	9	0	11	46	588	79	700	779	1491985	Lesja	18	634	35	81	388	246	
0	0	9	101	0	0	0	0	0	0	0	0	9	101	12	112	124	257844	Skjåk	6	110	18	89	172	-62	
1	7	1	84	9	1	0	0	0	1	0	0	11	93	14	105	119	241949	Lom	7	104	15	87	37	67	
1	2	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	2	4	5	5	10	13092	Vågå	0	6	== 100	60	29	-23	
9	41	18	152	14	4	0	0	0	25	24	27	65	249	123	331	454	772636	Nord-Fron	8	314	39	69	424	-110	
1	15	2	14	0	0	0	0	0	4	0	6	3	39	12	74	86	90588	Sel	1	42	42	49	82	-40	
0	14	0	25	22	11	0	0	0	2	6	24	56	33	71	104	201025	Sør-Fron	6	80	13	77	307	-227		
0	0	6	109	49	22	0	0	0	16	0	14	55	161	66	199	265	558343	Ringebu	22	216	10	82	344	-128	
0	0	3	121	17	4	19	48	0	0	0	0	39	173	48	192	240	538670	Øyer	36	212	6	88	71	141	
2	7	0	2	7	6	3	13	0	21	0	3	12	52	24	66	90	155024	Gausdal	10	64	6	71	87	-23	
4	17	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	18	13	29	42	45561	Østre Toten	1	22	22	52	315	-293	
3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	12	8	20	20614	Vestre Toten	0	7	== 100	35	158	-151	
0	0	0	0	0	15	9	54	0	0	0	0	9	69	11	91	102	190507	Jevnaker	10	78	8	76	13	65	
0	12	0	0	0	26	94	0	0	2	0	28	106	30	106	136	342799	Lunner	4	134	34	99	38	96		
0	28	0	0	0	5	15	0	0	6	24	11	67	41	117	158	187721	Gran	0	78	== 100	49	252	-174		
0	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	6	3	10	13	10790	Søndre Land	0	6	== 100	46	15	-9		
0	74	0	0	0	0	0	0	0	14	10	14	84	64	167	231	235200	Nordre Land	1	98	98	42	175	-77		
0	50	1	3	0	0	2	7	0	2	5	0	8	62	14	81	95	158008	Sør-Aurdal	3	70	23	74	91	-21	
1	3	0	0	0	7	7	0	0	1	0	9	10	11	10	21	54484	Etnedal	9	19	2	90	22	-3		
0	47	0	0	0	0	0	0	0	7	0	7	47	19	64	83	130716	Nord-Aurdal	4	54	14	65	39	15		
0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	6	7	9287	Vestre Slidre	0	5	== 100	71		5		
0	0	13	43	0	2	3	0	0	0	0	15	46	19	47	66	151252	Øystre Slidre	2	61	31	92	28	33		
0	39	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	39	11	61	72	91968	Vang	0	43	== 100	60		43		
23	389	107	1277	119	63	74	247	0	98	66	104	389	2178	697	2804	3501	kr 6 210 769		150	2567	17	73	3209	-642	

Status lisensfelling

Det er felt to jerv på lisensfelling i løpet av høsten 2018:

19. oktober Lom/Jotunheimen -tispe

6. desember Øyer -tispe

Lisensfellingkvote for 2018/2019 er på 8 jerv, og hundyrkvota er på 3.

I region 5/Hedmark er det per dato felt 16 jerv av en kvote på 16, og rovviltneemnda i region 5/Hedmark gjorde et nytt vedtak tidlig i desember med 6 tilleggsdyr som kan felles i lisensfellingsperioden fram til 15. februar. (Og per dato 2. januar 2019 er alle 6 dyr felt).

Oppland har sine største tap grunnet jerv i grensetraktene mot Møre og Romsdal. I løpet av januar skal det være et fellesmøte med rovviltnemnda i region 6.

Lisensjakt for ulv startet 1. oktober. En ulv ble skadeskutt under elgjakt i Øyer 29. september. Denne ulven er trukket fra lisensfellingskvoten på 6 ulv. DNA viser en hannulv som kom fra Björnås-reviret øst i Sverige. I Hedmark er det en fellingskvote på 12 dyr utenfor ulvesonen og per dato 3. januar er 12 dyr/hele kvoten felt.

Korrespondanse rovviltnemnda region 3/Oppland 26. oktober - 19. desember 2018

	Dato	Fra	Til	Tema	Til orientering	Utført/besvart	Til oppfølging
1	26.10.18	Rovviltnemnda i region 3	Klima- og miljødepartementet	Samordningsoppdraget for jerv i Sør-Norge		x	
2	30.10.18	KLD	Adresseliste	Midlertidig videreføring av prøveordninger for lisensfelling av jerv	x		
3	30.10.18	Faglag i Oppland – OBL, OBS og OSG	Rovviltregionen i region 3	Gauper i Gran	x		
4	12.11.18	Lokalt prosjekt Sør-Aurdal	Rovviltnemnda i region 3	Rapport med bruk av radiobjeller på lam i Sør-Aurdal 2018	x		
5	26.11.18	Lokalt prosjekt Hadeland	Rovviltnemnda i region 3	Prosjektrapport – «Effektivisering av samarbeid mellom kadaversøkende og rovdyrsporende ekvipasjer med vekt på å redusere tid for igangsetting av søk»	x		
6	26.11.18	Rovviltnemnda i region 3	Adresseliste	Invitasjon til åpent seminar om rovvilt og beitenæring i Oppland – 16. januar 2019			x
7	30.11.18	Lokalt prosjekt Fron vest	Rovviltnemnda i region 3	Prosjekt Fron Vest 2018-2019 -delrapport for 2018	x		
8	10.12.18	Rovviltnemnda i region 2-Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder	Adresseliste	Vedtak om kvotefordeling og vilkår for jakt på gaupe i rovviltregion 2 i 2019	x		

FKT/Økonomi

Sidsel Røhnebæk orienterte fra utdelt notat som viser oversikt over gjennomførte tiltak i løpet av 2018. Om lag 70 % av midler brukt til akutte tiltak og skadefellingsforsøk skyldes ulv.

1. Forenklet budsjett og regnskap

Budsjett	Budsjett per 20. juni	Forbruk 18.12.2018
Kommuner/beitelag	2 270 000	1 950 000
Prosjekter	980 000	981 000
Akutte tiltak	1 200 000	636 000
Skadefelling	900 000	975 000
Høst 18		610 000
Annet		198 000
Sum	5 350 000	5 350 000

2. Tiltak gjennomført i beitelag i 2018

	Tilsyn	Akutt tilsyn	Tidlig sank/ utsatt slipp	Kadaverkurs	Radiobjeller	Beredskapsbeite	
Tiltak planlagt	670 000	290 000	136 000	70 000	470 000	30 000	1 666 000
Tiltak akutt		227 000	391 000				618 000
Sum	670 000	517 000	527 000	70 000	470 000	30 000	2 284 000

3. Akutt-tiltak i 2018

Kommune/beitelag	Årsak	sum
Hadeland	Klagesaker 2017	128 000
Hadeland	Utsatt slipp 2018	210 000
Hadeland	Tilsyn pga ulv	57 000
Øyer	Tilsyn pga ulv	64 000
Nord-Fron	Tilsyn jerv	30 000
Nord-Fron	Tidlig sank jerv	30 000
Nord-Fron	Tilsyn pga kongeørn	15 000
Ringebu	Tilsyn pga bjørn	25 000
Nordre-Land og Etnedal	Tilsyn pga ulv og gaupe	22 000
Skjåk	Tilsyn/sank pga jerv	10 000
Sum		591 000

4. Lokale prosjekt i 2018

Prosjektutøver	Tiltak	Sum
Sør-Aurdal	Radiobjeller lam/tilsyn	100 000
Fron Vest	Radiobjeller lam/tilsyn	249 000
NJFF-Oppland	Gauperegistrering	180 000
NJFF-Oppland	Prosjekt lisensfelling jerv	160 000
NJFF-Oppland	Overvåking ulv/kurs/kamera	52 000
Kistefos skogtjenester	Kongeørnovervåking	108 000
Norske kadaverhunder	Organisasjonsutvikling	20 000
Prosjekt v/Oppland bonde- og småbrukerlag	Sporhundprosjekt	140 000
NINA/Scandcam	Kameraovervåking gaupe	100 000
NINA/Verktøy	Sonering sør-norsk jerv	100 000
Natur, Plan og utvikling	Konferanse Hamar jan 2019	20 000
Lesja kommune og Landbrukets fagråd Hadeland	Kurs m.m. lokale skadefellingslag	80 000
Sum		1 309 000

5. Midler løyvdt høst 2018 for tiltak i 2019

Prosjektutøver	Tiltak	
Oppland radiobjøllelag	Elektronisk overvåking	260 000
Kistefos skogtjenester	Kongeørnovervåking	100 000

Norske kadaverhunder	Organisasjonsutvikling	20 000
Prosjekt v/Oppland bonde- og småbrukerlag	Sporhundprosjekt	60 000
Prosjekt Fron Vest	Radiobjeller lam/tilsyn	140 000
NJFF- Oppland	Prosjekt lisensfelling jerv	30 000
Sum		610 000

6. Skadefellingsforsøk 2018

Skadefelling 2018	Forbruk	Resultat
Etnedal	15 253	
Gran	498 000	
Gausdal	31 836	
Øyer	108 600	En ulv felt 13. juni 2018
Nord-Fron	118 761	
Gol	30 000	
Lesja	12 391	
Nord-Aurdal	10 650	
Øystre Slidre	58 300	
Hadeland	90 486	En ulv felt 6. oktober 2018
Sum	974 277	

7. Midler brukt på skadefelling fordelt på skadevolder i Oppland 2018

Rovilt	Sum	Andel
jerv	150 000	15 %
bjørn	130 000	13 %
ulv	695 000	72 %
	975 000	

Orientering fra NJFF-Oppland om ny organisering av prosjekt lisensfelling jerv

Tore Grønlien fra NJFF-Oppland orienterte om ny organisering av lisensfellingsprosjektet av jerv. Odd Steinar Granheim er engasjert som prosjektkoordinator. Det var tidligere i høst lav interesse for fortsatt innsats for lisensjakt på jerv da det lenge var usikkert om prøveprosjektet med kunstig lys og elektronisk overvåking av båser ble forlenget. Det er nå avklart at disse hjelpemidlene fortsatt kan brukes. Det er nå mindre behov for praktisk utstyr, men stort behov for oppfølging og motivering. Det er nå omlag 20 båser og noen åteplasser som «driftes» av prosjektet. Det er ønskelig med mer bruk av hund ved lisensfelling av jerv slik som i Hedmark.

Vedtak: Brev og orienteringen tas til etterretning

53/18 Seminar 16. januar 2019 og årsplan for 2019

Sidsel Røhnebæk orienterte kort om program og utsendte invitasjoner for seminar som skal arrangeres 16. januar i auditoriet i Vegvesenets lokaler. Videre ble følgende årsplan vedtatt:

1. Onsdag 16. januar – Rovviltnemnda arrangerer seminar om rovvilt og beitenæring i Oppland
2. Onsdag 13. mars – Møte i rovviltnemnda - Budsjett
3. Torsdag 2. mai – Møte i rovviltnemnda – Kvote for betinget skadefelling
4. Fredag 14. juni – Møte i rovviltnemnda – Kvoter for lisensfelling jerv og ulv 2019/2020
5. Tidlig i august – Telefonmøte – Kvote lisensfelling bjørn høst 2019
6. Onsdag 21. august – Møte i rovviltnemnda
7. Torsdag 17. oktober – Møte i rovviltnemnda- Kvotejakt gaupe 2020 + dialogmøte?
8. Onsdag 4. desember – Møte i rovviltnemnda

I tillegg vil nemnda som tidligere år arrangere regionmøter etter følgende plan:

Mandag 28. januar – Skjåk

Tirsdag 29. januar – Sør-Aurdal

Onsdag 30. januar – Gran

Onsdag 6. februar – Øyer

54/18 Eventuelt

Rovviltnemnda vedtok enstemmig å skrive en uttalelse for å støtte vedtaket om lisensfelling av ulv for vinteren 2018/2019 som rovviltnemndene i region 4 og 5 har vedtatt.